

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izjemni nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit vrst à Din 2., do 100 vrst à Din 2.50, od 100 do 300 vrst à Din 3., večji inserati petit vrst à Din 4.. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — >Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12., za inozemstvo Din 25.. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5

Telefon: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Smetanova 44/L. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 101.

Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Akcija fašistične opozicije

V Italiji se pripravlja važni dogodki

Splošno nezadovoljstvo z notranjo, zunanjim in gospodarsko politiko Mussolinija je dovedlo do široko razpredene zarote proti režimu — Mussolinijeva samopašnost izziva vedno večji odpor

Curij, 8. avgusta. r. Zarota Arpiatti je izvala po informacijah tukajšnjih krogov veliko razburjenje med voditelji fašističnih organizacij v Italiji. Podrobnosti o tej zaroti so se izvedele od potnikov, ki prihajajo iz Italije v Švico. Drugače je docela nemogoče priti do informacij. Uradni krogi so skrajno moliceli, listi seveda, ne smijo pisati o tem niti besedice, a na poštah je uvedena struga cenzura pisem, telefona in brzojava.

Kontrola telefonskih razgovorov se izvaja tako strogo, da je nemogoče po telefonu dobiti kakšne vesti. Čim se prične o tem govoriti, je zveza takoj prekinjena, italijanski govornik pa izpostavljen nevarnosti, da ga že v naslednjem trenutku aretirajo.

Nezaupanje do politike režima

Zadnja dva dni je pobegnilo v Švico več fašističnih voditeljev, ki so prišli v nemilost in jim je grozila aretacija. Omi zatrjujejo, da je zavladalo v vrstah fašistične stranke silno nezaupanje do politike režima. Neuspehi v zunanjosti politiki obupna gospodarska in finančna situacija, vse to je napotilo celo člane direktorija fašistične stranke, da so začeli resno razmišljati, kam drvi fašistična politika. Mussolinijev je doslej še vedno uspelo zadušiti vsak upor in odstraniti nezadovoljstvo. Sedaj pa je

stopila v akcijo tajna politična policija OVRA

ki razvija toliko aktivnost, da niti najintimnejši sotrudniki Mussolinija niso več varni pred njo. Člani OVRE, ki dobivajo svoja navodila neposredno od Mussolinija, pa v tej smeri karkoli vsako, tudi dobro namerno kritiko zadrže. Vsak fašistični funkcionar, ki si usodi kritizirati politiko vlade, t. j. Mussolinija, pa v tej smeri kakorkoli stori na lastno pest, je takoj, ko o tem poroča OVRA odstavljen, izključen iz stranke in aretiran.

Deportacije in konfinacije

Oni, ki bi mogli postati kakorkoli nevarni režimu, se takoj obsođajo na konfinacijo in jih nemudoma deportirajo na najbolj odljudne otroke. Liparski otoki, ki so služili doslej predvsem za deportacijo Slovencev, so sedaj že potni fašističnih funkcionarjev. Mnogi so med njimi, ki morajo sedaj deliti usodo z onimi, katere so sami postali v te zloglasne krate. Mussolinijev je sedaj odredil temeljito »čiščenje« v fašistični stranki. Uradno se to naziva »selekcija« (izbrira). Nasilnih metod, ki se kulminira v znani aferi Matteottija in v umoru po-pa Minzonija, se je fašizem že davno odrekel in sedaj se zateka k načinu tih likvidacij vseh takih afer. Ne samo vsak upor, že samo kritiko likvidira fašistični režim na način, ki ga je sam izkoristil. Sem spadajo zlasti deportacija, konfinacija, policijsko nadzorstvo in posebni tribunal za zaščito države. Pri vseh prefekturah obstajajo pokrajinski odbori za konfinacijo. Vsakdo, ki se zameri režimu, dobi odlok, da je stavljen pod policijsko nadzorstvo... V takem primeru ne sme zapustiti kraja svojega bivališča in se mora v dolocenih urah javiti pri policiji. Če to ne pomaga, ga odbor enostavno obsoji na konfinacijo v kakem drugem kraju, najčešče pa na Liparske otoke.

Poseben tribunal zaseda noč in dan

Tako že osem let postopajo z anti-fašisti, ki jih sicer niso mogli obtožiti za nikako kaznivo dejanje, kajti oni, ki imajo na vesti le najmanjše stvar, se sploh ne konfirirajo, marveč kaj hitro postavijo pred poseben fašistični tribunal, ki je tako rekoč v permanenti. Razprave pred tem tribunalom so tajne, le od časa do časa objavlja fašistični

tiskovni urad imena obsojenih. Od kar pa je postal vodja tega tiskovnega urada Mussolinijev zet, grof Ciano, smo listi samo poročati, da je tribunal ob sodil večjo skupino antifašistov na več let ječe, ne da bi smeli pri tem navesti imena obsojencev.

Metode tih likvidacije

Od bivših uglednih fašističnih voditeljev so izkušili metode tih likvidacije pred vsem nekdanji tajnik fašistične stranke Farinacci, ki je bil nedavno rehabilitiran in postal član fašistične zbornice. Na enak način je bila zlomljena

sodišče. Njegova akcija pa je bila tudi že tako razprostrta, da bi tak proces silno škodoval ugledu Mussolinija. Arpanatti niti ni bil glavni vodja te zarote, marveč so sodelovali tudi mnogi drugi ugledni fašistični voditelji.

celo člani kvadrumvirata

Znano je, da je bil na primer položaj generala Balba omajan že lansko leto. Njegov polet v Ameriko je silno dvignil njegovo popularnost v Italiji. To pa je bil že dovoljni razlog, da mu je Mussolini odvzel ministrstvo za letalstvo in ga poselal v Afriko med crnje...

Neuspehi zunanjosti politike

Neuspehi, ki jih doživlja fašistična zunanjost politika v zadnjih mesecih kar zaporedoma, so dali povod, da se je Balbo odkrito zoperstavil Mussoliniju. Balbo ni molčal in je Mussoliniju odkrito povedal svoje menjenje. Trdi pa se, da Balbo ni edini človek, ki si upa Mussoliniju povedati resnico v brk. V času, ko se je moral Mussolini po sestanku s Hitlerjem in po zmagi francoške teze glede ureditve evropske varnosti na osnovi regionalnih varnostnih pakтов odreči politiki četvornega pakta in reviziji mirovnih pogodb ter zavzeti pomirljivo stališče do Francije, je prisel Balbo iz Afrike v Rim in zahteval od Mussolinija, da sprejemeta sestavo vlade in zunanje ministrstvo, ki ga odslej upravlja Mussolini sam, zopet poveri Grandiju, ostalih šest ministrstev, ki jih drži v svojih rokah Mussolini, pa priznamen strokovnjakom. Zatrjuje se celo, da je pri tej priliki

Balbo celo zahteval, naj se Mussolini umakne iz aktivne politike

Grandi
bivši zunanjji minister

na palico nad glavo Turatija, ki je bil več let najintimnejši sotrudnik Mussolinija in se je kot tajnik stranke pokazal za zelo dobrega organizatorja. Postal pa je tako popularen, da se je Mussolini ustreljal, da ga bo nekega dne zasenčil. Zato je bil odstranjen s tajniškega me-

Maršal Balbo
bivši minister za letalstvo

sta in zaprt v norišnico in kočno deportiran na otok Rodos, kjer je še sedaj interniran. V zadnjih dneh je doletela enaka usoda fašističnega poslanca De Davida in fašističnega publicista Mainarta, sledil pa jih je

sedaj tudi bivši državni podtajnik Arpinatti

Arpinatti se je sprl z Mussolinijem že pred par meseci. Tajnik fašistične stranke Starace je moral po Mussolinijevem naročilu nastopiti proti njemu in prišlo je celo do fizičnega obračuna. Arpinatti je oklopljal Staraceva spričo Mussoliniju. Po nalogu Mussolinija je bil Arpinatti takoj nato aretiran od politične policije OVRA. Ob enem so pregledali občinsko gospodarstvo v Bologni, kjer je bil poprej Arpanattiju župan. Ker niso našli ničesar, kar bi se moglo šteeti Arpanattiju v greh, ga niso postavili pred fašistični tribunal, marveč so ga kar na tistem konfinirali. Iz mestne uprave v Bologni in fašističnih organizacij pa so bili nemudoma odstranjeni tudi vsi njegovi prijatelji.

Akcija Arpinattija

Politična akcija, ki jo je vodil Arpinatti proti fašističnemu direktorju, ni nujna gradiva, da bi ga postavili pred

bazume se, da se je Mussolini taki zahvalje najodločnejšej upr. Saj bi to pomenilo njegov definitivni padec. Vesti o nameravani rekonstrukciji vlade, ki so se že razširile v javnosti, so bile ponovno demantirane, pozornost pa je že takrat združil komuniste, ki je naglašal, da je Mussolini čil in zdrav in da veste izvršuje svoje državniške posle. Iz komentarija fašistične stranke pa je bilo za poznavalec razmer takoj jasno, da bo Mussolini za vsako ceno obdržal v svojih rokah vse dosedanje resore, tako da še nadalje on sam vodi vso notranjo, zunanjim, gospodarsko in vojaško politiko Italije.

Neuspehi zunanjosti politike

Maršal Balbo se je po tem spopadu z Mussolinijem vrnil z letalom v Tripolis. Fašistični tisti je takrat poročal, da bo Balbo imel v Rimu velik govor na dan obletnice njegovega uspešnega poleta v Ameriko. Toda naenkrat so bile po naročilu Mussolinija odpovedane vse te proslave, tako da je bil s tem onemogočen tudi Balbov govor. Balbu pa se je vendarle posrečilo preprečiti Mussolinijev nakano, da bi imenoval za poslanika v Londonu svojega zeta grofa Ciano in je izsilil imenovanje Grandija. Vse kaže,

pripravlja opozicija odločno akcijo

ki je tudi politična policija OVRA ne mogla preprečiti. Nevzdržnost finančnega položaja pospešuje akcijo opozicije v fašističnih vrstah in njen odpor proti Mussoliniju. Nihče več ne dvomi, da bo opozicija udarila v onem trenutku, ko se bodo gospodarske prilike še bolj poslabšale, kar pričakuje že za letošnjo jesen.

Kdo bo Hitlerjev namestnik

Za danes se pričakuje imenovanje namestnika Hitlerja na kancelarskem položaju

Berlin, 8. avgusta. g. V političnih krogih se pričakuje imenovanje namestnika Führerja in državnega kancelarja, kakor je določeno po zakonu in že tudi napovedano, takoj po končanih žalnih svečnosti za Hindenburgom. Med tem ko se je do zdaj splošno domnevalo, da je treba računati z imenovanjem državnega obrambnega ministra generala Blomberga, se baje sedaj odločilni narodnosocialistični krogi zavzemajo za to, da bi se Hitler odločil za enega izmed vodilnih narodnih socialistov in imenujejo v zvezi s tem v

prvi vrsti pruskega ministrskega predsednika Hermanna Göringa. Presenetilo je, da je v intervjuju, ki ga je dal general Reichenau zastopnik »Petit Journala«, izjavil med drugim, da je državna bramba strnjena za Hitlerjem in ceni ob njegovem strani generala Göringa, ki združuje s svojo neomajljivo zvestobo do Führerja veš sposobnosti državnika. Vprašanje je sedaj, ali je bil ta izrecni povdarek generala Reichenau za Göringa samo subjektiven, ali pa je imel večji pomen.

Nad 200 milijard škode od suše v Ameriki

Uničenih je 60 odstotkov vseh posejanih površin — Dnevno morajo zaklati po 200.000 glav živine

Newyork, 8. avgusta. r. Med največjimi nesrečami, ki so letos zadele Ameriko, je katastrofalna suša, ki trajala sedaj že polna dva meseca. V tem času ni padlo niti kapljice dežja. Škoda, ki jo je povzročila suša, cene na 5 milijard dolarjev, to je nad 200 milijard dinarjev. Od suše je prizadetih 24 držav, ki imajo skupno 27 milijonov prebivalcev. Najhujše so prizadete države Montana, Wyoming ter Severna in Južna Dakota. Ogroženih pa je že nadaljnji 12 držav na jugu in vse kaže, da bo suša tudi tam umetela vse posete. Suša je dosedaj uničila 60 odstotkov vse posejanih površin Združenih držav. Da bi se obvarovalo prebivalstvo še večje škode, je vladna odredila, da morajo vsakodnevno zaklati 200.000 glav živine. Te živine pa ne smijo prodajati, da ne bi nastala prevelika konkurenca mesarijam in trgovcem z mešanim robom. Mezo teh živin

vsi odkupi država in ga deli širomašnim. Na ta način bodo v doglednem času podali 10 milijonov glav živine in s tem znižali stanje živine za eno četrino. To je bilo potrebno, ker pridružuje krme in živila drugače brezplodno poginila. Vlada je tudi izdala začasne ukrepe za farmerje, ki so prišli v izredno težaven položaj. Vse prisilne prodaje so odložene za leto dni, prav tako pa je priznan moratorium za farmerske dosegove.

V Španiji narašča razbojništvo

Madrid, 8. avgusta. č. Po Španiji ogrožajo javno varnost, čim da je bolj razne razbojništve tolpe. Včeraj je šest obozrenih razbojnnikov v mestu Ambostu vdrl v banko ter odneslo 20.000 peset. V neki občini v bližini Barcelone se je posrečilo maskriram razbojnnikom uropati v neki banki več tisoč peset. V Saragossi so razbojniki izvrstili atentat z bombo na neki avtobus.

Italijanskih plavačev ne bo

Ljubljana, 8. avgusta.

Drevi bi moral v kopališču Ilirije na stopiti del italijanske plavalne reprezentance, ki je sodelovala v Budimpešti na tromatu med Jugoslavijo, Madžarsko in Italijo. Ilirija se je z njimi dogovorila, da bodo na povratku v domovino ostali en dan v Ljubljani in startali proti plavačem Ilirije.

Gostovanje italijanskih plavačev pa je moralo povsem neprtičakovano izstati, ker so imeli samo tranzitni vizum in jih zaradi tega orožništvo ni moglo dovoliti, da bi izstopili v Ljubljani, čeprav so si Italijani izposlovali za nastop v Ljubljani posebno dovoljenje svojega ministrstva. Vodja italijanske ekipe, ki se je priprjal v Ljubljano davi ob pol 5. z brzovlakom, je to sporio zastopnikom Ilirije, ki so takali na kolodvora.

Pomirjenje med Avstrijo in Nemčijo?

Dunaj, 8. avgusta. r. »Politische Korrespondenz« objavlja uradno poročilo, da avstrijska vlada izdala izredna agremanta za izredna poslanca in pooblaščenega ministra Nemčije Papena. »Reichsposte« pravi v svojem komentarju, da avstrijska vlada po mednarodnih običajih agremanta ni mogoča odkloniti, hoče pa v svojih nadaljnjih odločitvah počakati, da se vidi, kako mišli Papen praktično izvrševati svojo misijo pomirjenja med Avstrijo in Nemčijo. Na Dunaju pričakujejo, da bo Papen še v tem času nadalje nastopil svoje novo skrbno mesto.

Dunaj, 8. avgusta. AA. Korbiro poroča: Vlada je odredila, da davi ob 7. premehu obredno stanje na Stajerskem, proglašeno ob upor 25. julija.

Pariz, 8. avgusta. w. Politični dogodki so dali povod, da bo imel ministrski sestav v petek sejo. Ministrski predsednik Doumerbo prišel zaradi tega nalač v nekaj dni v Pariz. Verjetno je, da bo vlada v glavnem razpravljala o dogodkih v Nemčiji in Avstriji. Iz dejstva, da je Avstrija poslala svoje zastopnike na Hindenburgov pogreb v Tannenberg, sklepajo, da se začeli odnositi med Nemčijo in Avstrijo polegoma normalizirati.

Razen tega bodo na seji ministrskega sestava razpravljali najbrže tudi o nemški politiki v Posavarju. Dejstvo, da je Hitler priznal prebivalstvo v Posavarju pravico glasovati pri formalnem plebiscitu dne 13. avgusta, se smatra za manever, s katerim si hočajo narodni socialisti pridobiti simpatije

Podzemna katedrala v Olševi

Pri profesorju S. Brodarju, ki gleda na njegovo znanstveno delo kulturni svet z izredno pozornostjo

Ljubljana, 8. avgusta.

Strevčeva hiša pri Sv. Duhu pod Olševom kaže nič posebnega na zunaj, najmanj pa, da se v nji skrivajo neprecenljivi znanstveni zakladi ter da v skromni podstrešnici deluje znanstvenik, ki gleda na njegove izsledke kulturni svet z izredno pozornostjo.

**IZREDNI USPEHI RAZISKAVANJA
ZJALKE**

V podstrešje Strevčeve hiše drže strme zavite stopnice. Vse podstrešje je enoten prostor, kakršna so pač podstrešja kmečkih hiš, nartpna s šaro, le na desni drže vrata v sobico, dvignjeno malo nad streho. Sobica je le malo daljša od postelje, široka pa tudi ni mnogo bolj. Na desni je postelja, v levem kotu spredaj miza. Dve okni gledata proti vzhodu baš proti Olševi in veliki odprtini Potočki zjaliki. Pod posteljo leže v ravni vrsti dobro ohranjene lobanje jamskega medveda. Ko jih zaledaš prvič, te kar zazebe. Kot kažejo lobanje, je bil jamski medved prava posast.

Prof. S. Brodar, ki gostoljubno sprejme vsakogar, kdor ga obiše v samotu, kjer se posveča od zore do pozne nočne ure samu znanstvenemu delu, z veseljem razkazuje dragocene izkopnine. Posvem se je posvetil Potočki zjaliki, ki zahteva od njega živiljenjsko delo tudi v tem pomenu besede, da se je posvetil raziskovanju jame z vsemi silami in čisto znanstveno vnemo. Za vse živiljenje ima dovolj dela in v veseljem bo tudi posvetil vse svoje živiljenje pomembnemu raziskovanju. Na prvi pogled govori iz njega inženjer, ki je nepravilno zamenil v svoj projekt, ni pa podoben raztresenemu, počasi mislečemu učencaku. Mlad je še navidez — 42 let —, a umerjen človek in dostopen kot praviti turist, ki mu je vsak tovajš v planinah. Z lajkom ne govori omaložujoče ter rad odgovori na vsako vprašanje. Že od mladih nog je turist; ko je bil še študent, je bil ves prosti čas na planinah in služil si je kruh z markiranjem. Težko bi našli človeka, tako skromnega, ki bi se s takšnim veseljem posvečal delu v planinah, ki bi bil tako zadovoljen s preprostim živiljenjem v gorski vasi, povsem odrezan od sveta. Vstaja ob 5., ob 6.30 odhaja v zjaliko, kjer ostaja do večera. Zvezčer vodi zapisnik najdenim in hkrati mora voditi tudi administracijo, naročati orodje, les, pripitave, voditi račune o mezdah zaposlenih delavcev itd. Skratka vse je, raziskovalec, vodja izkopavanja, delovodja ter znanstvenik. Nihče mu ne pomaga, nihče se ne briga za organizacijo dela in nihče drugi razen njega najbrž ne ve, s kakšnimi gmotnimi težkočrami se mora boriti.

Prof. Brodar poučuje v celski gimnaziji, med počitnicami se pa vsako leto loti z vso vnenom dela na Olševi. Vsako leto dela po 7 tednov v zjaliki. Po ves teden je v zjaliki, le ob sobotah hodi v dolino, da preživi nedeljo v Piskernikovi koči v Logarjevi dolini. Delo finančira Muzejsko društvo v Celju in sicer z 20.000 dinarji na leto. Dela ne podpre nihče drugi. Prof. Brodar si ne more nabaviti niti dovolj prepotrebnega orodja in priprav. Da bi lahko zapri jamo, na to ni niti mislite. Vsaka deska, ki jo spravijo k jami, stane nad 30 Din, ker jo delavec nosi ves dan iz doline, odnosno porabi ves dan, saj je do Solčave tri ure hoda do Sv. Duha, če greš prazen. V jami je zaposlenih le po 5 delavcev. Na delo v večjem obsegu ni mislit, dokler ne bodo našli sredstev in načinov, da se bodo lahko lotili velikopotezno raziskovalnega dela.

Zjaliko je kupilo Muzejsko društvo od kmeta Potočnika za 20.000 Din. Zjalika ima ogromno odprtino, okrog 30 m široko in 15 m visoko. Ce bi hoteli narediti vrat, bi potrebovali mnogo lesa, ki bi ga spravili k jami z veliko težavo in stroški. Toda jama bi bila zaprt, kar bi bilo večnega pomena že zato, ker bi lahko pobrali vstopnino. Že iz malenkosti vstopnine bi se nabralo precej sredstev za kritje stroškov raziskavanja. Odkod dobitti sredstva za važno znanstveno delo, bi morali razmisli vsi oni, ki se morajo zavedati, kako izrednega pomena so sadovi znanstvenega dela v Potočki zjaliki ter da gre za ugled države. Pomisli je treba, da Olševa skriva še najbrž ogromne znanstvene zaklade, ki bodo ostali neodkriti ali se jih pa bodo polasti tuje, če se ne bomo bolje zanimali za nje.

Toda zdaj si nekoliko oglejmo sadove Brodarjevega dela! Raziskovalec naglaša, da je velik pomen odkritij v Potočki zjaliki predvsem v tem, ker so odkrili visoko alpsko postajo, ki ima edina polno inventar iz starejšega dela mladega paleontologa. Paleontolog je star kamenar. Njih sledi mladi paleontolog, ki se zamenja doba fosilnega človeka, t. j. kakih 20.000 let nazaj. Njeno kulturo imenujejo orinjasjem (Aurignacien), ki nam o nji govorje najbolj baš najdbe v Potočki zjaliki. Prej so vedeli o človeku, ki je živel med neandertalcem in cromagnonom zelo malo, najdbe v Potočki zjaliki so pa najzgornejša knjiga o njem. Vse, kar so našli drugie iz dobe starejšega dela mladega paleontologa, zasenčijo najdbe v Potočki zjaliki.

Nikjer na svetu niso še izkopali na nem kraju toliko kosti jamskega medveda, zlasti ne tako visoko, kot v Olševi. Doslej so odkopali že kosti okrog 1000 medvedov, po centri je pa v Potočki zjaliki približno 20.000 skeletov jamskega medveda. Prof. Brodar zdaj samo še beleži najdbe kosti, zbiral pa samo posebnosti izmed njih, bolezenske okvare kosti ter organske napake. Druge kosti metejo na kup pred jamo, kjer jih že leži za velik voz. Tako so n. pr. samo letos odkopali v štirih tednih 182 komadov spodnjega čeljusti jamskega medveda, da drugih kosti niti ne omenim. Našli so tudi precej kosti drugih živali, pticev in volkov, toda kosti jamskega medveda je 99%.

Same kosti pa niso takšnega pomena. Glavno je ugotovitev, da je v Potočki zjaliki živel tako zvani praoček in da se je že posluževal koščenega in kamenega orodja. Najvažnejše so najdbe orodja, ki so ga našli toliko, da so najdbe zbudile ogromno senzacijo v znanstvenem svetu. Samo koščenega orodja so našli okrog 120 komadov. Razen tega je pa prof. Brodar imel posebno sreco, da je našel še iz-

dje kaže, da je z njim obdeloval kože. Iz velike količine najdenih medvedjih kosti je sklepata, da se je prednamec zadreval v jami predvsem zaradi medveda, in sicer je prihajal v zjaliko najbrž pozimi, ko je medved spal. Pomisli je treba, da je bil jamski medved silna zver, okrog 350 m visoka, če se je vzpel na zadnje noge. Boj z medvedom bi bil neenak in slabotnejši, čeprav razumnejši prednamec bi moral podleči. Zato je zelo dvomljivo, da je praoček živel stalno v zjaliki, saj bi ne mogel deliti z medvedom bivališča, ko medved ni spal. V zjaliku je torej bodil pozimi, da se je preskelbil s kožami in da se je hrani z medvedjim mesom.

Jamski medved je izumrl v zadnji ledni dobi, pred približno 20.000 leti. Da je pa mogel živeti prednamec tako visoko in odkrita ognjišča v zjaliki pričajo, da je moral segati drevesna meja približno enako visoko, kot dandanes, je morata biti med zadnjo ledno dobo medvedna, topla doba, ki je pa bila v primeru z drugimi dobam, kratka. Po toplo dobi je nastopila zopet ledna, ki je v nji izumrl jamski medved. Vse to so odkrili po najdbah v Potočki zjaliki. Odkrita v Olševi so prisnela v znanost v marsičem nove vidike; povsem novo je, da je praoček živel tako visoko in izrednega pomena je odprtje glede na bivanje človeka v Potočki zjaliki v tisti dobi, da je bila medvedna doba. Po nekaterih znakih lahko celo sklepamo, da je bilo celo nekoliko toplejše podnebine kot je zdaj in bi torej lahko sklepali, da bo tudi sedanje tople dobe kmalu konec.

Tako se nam odpira pogled v sivo davino, ko si ogledujemo Brodarjeve najdbe. Mnogo jih je, saj je rodilo zlasti letos raziskovanje izredno lepe sadove. Naj bo dovolj, da omenim le, da je prof. Brodar našel letos v primeru z drugimi leti največ. Pokazal in razložil mi je vse najdbe, tudi kosti, ki jih je prednamec našel v zjaliki, kar je ugotovil povsem zanesljivo, ker je prof. Brodar našel tudi odrške kosti, ki ga je obdeloval prednamec. Prof. Brodar je celo zložil posamezne razbite kamne v celoto.

Počasni znanstveni skupščini, ki je posvečen raziskovanju, je bil našel letos v zjaliki, kar je ugotovil povsem zanesljivo, ker je prof. Brodar našel letos v zjaliki, kar je ugotovil povsem zanesljivo, ker je prof. Brodar našel tudi odrške kosti, ki ga je obdeloval prednamec. Prof. Brodar je celo zložil posamezne razbite kamne v celoto.

Zakladi zjalike se kupijo — ne morem omeniti vseh — in nepremagljiva radovnost te vleče še tem bolj v zjaliko. Solnce zahaja, Olševa žari; sredi večernega zlata, razlitega po skalah, pa kot simbol skrivnosti zija črna odprtina Potočke zjalike. Jutri pojedemo v Olševu. — S. (Dalje.)

Sokolistvo

25 letnica Sokola v Mojstrani

Agilno Sokolsko društvo Mojstrana—Dovje praznuje v nedeljo dne 12. t. m. 20 letnico obstoja in pri tej priliki bo slavnostno razvilo svoj prapor, ki mu bo kuševal Ni. Vl. kraljevič Andrej.

Malo je na Gorenjskem sokolskih društev, ki bi imela tako pestro zgodovino in toliko ovir kot sokolsko društvo Mojstrana—Dovje. Pomislite leta 1914 se je zbraja v Mojstrani skupina narodno zavestnih fantov in mož znamenom ustavnitelja brata dr. Miroslava Tyrša. To leto, ravno na dan 8. avgusta, pa se z globoko pieteto spominjam 50-letnico tragične smrti prvega sokolskega voditelja in načelnika, ki so ga ugrabili motni valovi reke Aache v Oetzti na Tirolskem.

Prezgodaj je odšel iz sokolskih vrst — star komaj 52 let — on, ki je mogel v polni možki dobi in moči ter s svojimi izrednimi sposobnostmi dati sokostvu in narodu še mnogo lepega in velikega. Njegova rana smrt je tem težje zadelo sokolstvo, ker po Fügnerju in njem ni bilo v sokolskih vrstah mož, ki bi izidal oni vsestranski ugled in spoštovanje in veljavljaj na centralno osebnost mladega sokolskega pokreta, kakov je bil dr. Tyrš.

Kaj je ustvaril Tyrš s sokolstvom in kako visoko je češki narod komaj po 22 letih od ustavnitelje prvega sokolskega društva ceni Tyršovo delo, je pokazal veličasten pogreb v Pragi, ki se je pretvoril v vsestransko žalno manifestacijo. Ogromne mnoge ljudi iz Prage in okolice so izkazale v gostem špalirju po praskih ulicah zadnjo čast velikemu tvorcu jedra bodoče češke vojske in množice Sokolov v krojih so spremile svojega ustavnitelja in prevega načelnika, ne da bi se od njega poslovile, temveč, da bi na njegovem grobu prisegle, da bodo nadaljevale njegovo veliko delo za preporod naroda.

Sokolstvo je vzrastlo in se ni razširilo samo med čehi, temveč tudi med drugimi preprost sokolski dom, ki ga pa je leta 1926 odnesla povodenje. Društvo je zato nekaj let životarilo, dokler si niti leta 1930 uredito nove telovadnice na Dovjem, leta 1932 si je pa uredilo lepo prostrano telovadivo, žal pa je delovanje društva v nekaj tednih prenehalo, ker se je vnela svečovna vojna.

Tako po prevratu je začelo društvo znova lepo delovati, člani so si zgradili preprost sokolski dom, ki ga pa je leta 1936 odnesla povodenje. Društvo je zato nekaj let životarilo, dokler si niti leta 1930 uredito nove telovadnice na Dovjem, leta 1932 si je pa uredilo lepo prostrano telovadivo, žal pa je delovanje društva v nekaj tednih prenehalo, ker se je vnela svečovna vojna.

Vsa dela pri izravnovanju telovadisca in reguliranju Save so opravili maturi člani s kulinom ter s tem priznani društvo velike izdatke. Članstvo redno posega telovadbo, goji zimski sport in pravila gledališke igre, ki jih v lepem stvari posega prebivalstvo Dovje in Mojstrane. Danes po 20 letih je mojstranski Sokol še in je v držnem poletu v tej roči mandanti kotlini pod Triglavom. Na čelu društva so še danes možje, ki so stali pred 20 leti ob zibelki Sokola ter delati zanj dolgo vrsto let in sicer bratje starešina Franc Rabič, bivši načelnik Franc Osenk, sedanji načelnik Janez Gaber in drugi, dočim veliko dobrotničko društvo, prav tako sokolsko mamo, g. Marjan Rabičevič, ki je krije nekaj mesecev domača zemlja.

Boršt, ki je bil v začetku obstoja, praznuje tudi 20 letnico svojega delovanja mojstranskij Sokol, ki ni klonil glave niti v najtežjih časih. S pravljavo 20 letnico obstoja in razvitem društvenega pravora se bo vršil v nedeljo v Mojstrano zlet jesenskega sokolskega okrožja, na katerem bo sodelovalo tudi bratsko sokolsko društvo Ljubljana-Siška.

Samostojni je z njim obdeloval kože. Iz velike količine najdenih medvedjih kosti je sklepata, da se je prednamec zadreval v jami predvsem zaradi medveda, in sicer je prihajal v zjaliko najbrž pozimi, ko je medved spal. Pomisli je treba, da je bil jamski medved silna zver, okrog 350 m visoka, če se je vzpel na zadnje noge. Boj z medvedom bi bil neenak in slabotnejši, čeprav razumnejši prednamec bi moral podleči. Zato je zelo dvomljivo, da je praoček živel stalno v zjaliki, saj bi ne mogel deliti z medvedom bivališča, ko medved ni spal. V zjaliku je torej bodil pozimi, da se je preskelbil s kožami in da se je hrani z medvedjim mesom.

Jamski medved je izumrl v zadnji ledni dobi, pred približno 20.000 leti. Da je pa mogel živeti prednamec tako visoko in odkrita ognjišča v zjaliki pričajo, da je moral segati drevesna meja približno enako visoko, kot dandanes, je morata biti med zadnjo ledno dobo medvedna, topla doba, ki je pa bila v primeru z drugimi dobam, kratka. Po toplo dobi je nastopila zopet ledna, ki je v nji izumrl jamski medved. Vse to so odkrili po najdbah v Potočki zjaliki. Odkrita v Olševi so prisnela v znanost v marsičem nove vidike; povsem novo je, da je praoček živel tako visoko in izrednega pomena je odprtje glede na bivanje človeka v Potočki zjaliki v tisti dobi, da je bila medvedna doba.

Franc Peterca na zadnji poti

JUTRI BOMBA SMEHA!

„LAŽNI FELDMARŠAL“

JUTRI

JUTRI BOMBA SMEHA!

ELITNI KINO MATICA

Franc Peterca na zadnji poti

Ljubljana, 8. avgusta.

Včeraj smo spremali k včemenu pocitku gasilskega organizatorja Franca Peterca iz Grada pri Litiji. Po pogrebnih molitvah, ki jih je opravil zvestemu predstniku uslužbeniku, hčniku delavske kolonije pred predstavniki delavščin domov litijski župnik g. Vinko Lovšin, se je razvila tako dolg žalni spredvod, kakor ga Litija že zlepa ni videla. Za krizem, ki so ga nosili gasilci, se je razvila žalni spredvod, ki ga je vodil načelnik litiske gasilske cete g. Mile Koprnikar. Vso pot je bila igrala žalostinke gasilske godbe pod vodstvom kapelnika g. Kavčiča. Za prapori so stopali v četverostopni gasilci pod vodstvom župnega poslavnika g. Dolinarja iz Krasnic, uradnika gasilske uprave. Prav vse edinice iz litiske župe so bile zastopane. Da, prisli so celo tovarniški z dolenjske strani iz Mavrove in drugod. Mnogo je šlo za pogrebom tudi predstavniki uslužbencev pod vodstvom g. Donthha in g. Franceta Hribarja. Vencev in Šopkov, ki so jih nosili uniformirani gasilci, je bil našel 30. Za pokojnikovo krsto so stopali njegovi domači. Vse se segajoč je bil pogled na mlado vdovo Antico in na tri zapuščene sirote v starosti do 8 let, ki so spremlijali moža in oceta na zadnji poti.

Za domačini so stopali predstavniki skorih vseh litiskskih organizacij in mnogo občinstva. V žalnem spredvodu smo videli predstavnika občine g. Lajovic, podpredsednika g. Vojska Šriba, tajnika gasilske zajednice za dravsko banovino g. Pristovščka, pokojnikovega dolgoletnega sodelavca starostnega g. Lajovicu Fr. st., ter zastopnika podeželskih župnih edinic g. Kovaciča Maksa, sol. upravitelja iz Smrtna.

Najbolj zanimiva najdba je nedvomno obdelan (?) zob. Na prvi pogled ugane skoraj vsak, ko si ogleduje Brodarjeve najdbe. Mnogo jih je, saj je rodilo zlasti letos raziskovanje izredno lepe sadove.

Najbolj zanimiva najdba je nedvomno obdelan (?) zob. Na prvi pogled ugane skoraj vsak, ko si ogleduje Brodarjeve najdbe. Mnogo jih je, saj je rodilo zlasti letos raziskovanje izredno lepe sadove.

Najbolj zanimiva najdba je nedvomno obdelan (?) zob. Na prvi pogled ugane skoraj vsak, ko si ogleduje Brodarjeve najdbe. Mnogo jih je, saj je rodilo zlasti letos raziskovanje izredno lepe sadove.

Najbolj zanimiva najdba je nedvomno obdelan (?) zob. Na prvi pogled ugane skoraj vsak, ko si ogleduje Brodarjeve najdbe. Mnogo jih je, saj je rodilo zlasti letos raziskovanje izredno lepe sadove.

S A M O S E D A N E S
monumentalno filmsko velečelo
po znanem romanu A. D. Enneryja, ki je izhajal v >Slovenski Narod<. Telefon 2124
Danes ob 4., 7.15 in 9.15 zvečer

Jutri: Bomba smeha:
»LAZNI FELDMARSAL«

Dve siroti

ELITNI KINO Matica

DNEVNE VESTI

Banjeni uradniki zahtevajo zaščito pred nevarnostjo, da se jim značajo place. V petek je bila v Zagrebu konferenca privavnih uradnikov, na kateri je glavni tajnik Zvezde bančnih, zavarovalnih, trgovskih in industrijskih uradnikov Kurtagič poročal o doseganjih prizadevanjih zvezine uprave v zvezi s prizadevanjem uredbe o zunanjem režiju denarnih zavodov pod zaščito. Ta uredba obeta že večje poslabšanje položaja bančnih uradnikov in zato je bilo na konferenci v Zagrebu sklenjeno, poslati ministru socialne politike daljšo brzojavko, ki v njej privatni uradniki protestirajo proti namernovanemu poslabšanju položaja bančnih uradnikov. Uredbi naj bi se upoštevala zahteve bančnih uradnikov tako, da bi ostala kolektivna pogoda v veliki in da bi se tudi izvajala. Ne smelo bi se dovoliti nobeno znižanje že itak skromnih prejemkov, vsi pridobljene pravice glede prejemkov naj bi se efektuirale, pokojujtev naj bi se načrtovale od polne zadnje rute in plačevala z dnevnim upokojitvijo. Bančni uradniki naj bi imeli svoje zastopnike v povezovalnem odboru za sanacijo bank in za sečljavo zakona o bankah. Konferenca je sklenjeno ugotovila, da bančni uradniki v nobenem pogledu niso zakrivlji sedanjega položaja bank in zato po pravci pričakujejo, da se bude zgodil interes upoštevanju.

V obrambo delavskih in nameščenskih pravic. Ustanovljen je nacionalni akcijski odbor za obrambo delavskih in nameščenskih pravic s sedežem v Trbovljah ter s podoborji v Trbovljah, Hrastniku, Zagorju, Senovem, Hudi Jami in Kočevju. Predsednik odbora je dr. Josip Cepuder, podpredsednik Rudolf Juvan, tajnik pa dr. Janez Krešel. Poleg tega je bila izvoljena posebna eksekutiva s sedežem v Ljubljani, katere člani so predsednik NSZ Rudolf Juvan, tajnik Zvezde društva privatnih nameščenskih pravic dr. Janko Kvetič, tajnik glavnega odbora JNS dr. Marjan Zajec, narodni poslanec litskega sreca Milan Mravljev, zastopnik Narodne odbrane dr. Josip Cepuder in zastopnik SKJ, ki ga bo imenovala uprava sokolske župe v Ljubljani. Predsedstvo te eksekutive je bilo poverjeno dr. Josipu Cepudru. Odbor si je nadel načelo Ščititi rudarje in težki borbi za njihove pravice. Nacionalni akcijski odbor naj bo pa tudi celokupnemu načemu delavstvu stalno na razpolago, kadar bo potrebovalo opore v borbi za ohranitev in doseglo svojih utemeljenih pravic.

Pri revmatizmu v glavi, ledjih, plečih, živčnih bolečinah v kolikih, usedu (Henschelius) se uporablja naravna »Franz Josefova voda z velikim pridom pri usakanjanju izpiranja prebavnega kanala. Univerzitetne klinike izpricujejo, da je »Franz Josefova voda posebno v srednjih letih in starostni dobi izbornostno sredstvo za želodec in čreva. »Franz Josefova grenčica se dobija v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Proslava 100letnice bratov Vošnjakov preložena. V ponedeljek smo objavili prvič akcijskega odbora za proslavo 100letnico rojstva dr. Jožeta in Mihaela Vošnjaka v Šoštanju. Na predlog Zvezde slovenskih žadrgov je bila pa proslava odgovorjena do leta 1937, ko bomo praznovali 100letnico zadrgarja v ustanovitelja Zvezde slovenskih hramnic Mihaela Vošnjaka.

V nekaj dneh poteka prijredni rok za udeležbo na letošnjem jesenskem velesejmu v Ljubljani, na kar bo uprava zadebla dodeljevati razstavne prostore. Ker je na razpolago samo še nekaj razstavnega prostora in pozneje menjavanje prostorov ne bo mogoče, naj se tvrdi, ki namenimo sodelovanje, pa še niso poslate prijavi, takoj odgovorjajo.

Odvetniška vest. Odbor Advokatske komore v Ljubljani je dovolil g. dr. Zupančiču Adrijanu, odvetniku v Novem mestu, za preselitev pisarne v Trebnje skrajšani rok, in sicer se selitev lahko izvrši s 3. avgustom 1934. G. dr. Zupančič Adrijan je 3. avgusta 1934 selitev izvršil. Za prevzemnika pisarne je bil postavljen g. Pečar Stanček, advokat v Novem mestu.

Letošnja razstava prve 1. in 2. septembra v Ljubljani. Prijavi prav za to razstavo so že začele prihajati. Ker je končni termin za te prijave določen za 20. t. m., se interesentov obveščajo, da iste kar najbolj točno izpolnjene in čim preje pošljejo, ker psi, ki bodo poznane prijaviteli, brez krivide prideliteljev ne morejo priti več v razstavni katalog. Če kdo, ki želi razstaviti svojega psa (pse), pa iz kateregačesar vzroka prijavne ali istih v zadostnem številu še ni prejel, naj to s svojim natančnim naslovom takoj sporoči pridelitelju »Ljubljanski velesejem«, oddelku za razstavo pravov, da se mu nemudoma dospoljijo. Zanimanje za to pridelitev je veliko tudi v inozemstvu, posebno v Avstriji. — Odbor.

Iz Službenega lista. »Službeni list kr. uprave dravske banovine« št. 63 z dne 8. t. m. objavlja zakon o razrešitvi rodbinskih ždješkomisov, izpremenim in dopolnitivim pravilnikom o uporabljanju novega sredstva za denaturiranje špirita, telefonski promet, objava banske uprave o pobiranju občinskih trščarin v letu 1934, in razne objave iz Službenih Novin.

Društvo »Živalac« ustavlja podružnico v Ormožu. V nedeljo 12. t. m. ob 10. dopoldne bo v gostilni Horvat v Ormožu sestanek tamkajšnjih perutninjarjev, članov društva »Živalac« in ustanovljenih podružnic. Vabilo člane društva »Živalac« in vse ljubitelje malih živali na ta sestanek.

Nagrado tekmovalcev igresovinskih harmonikarjev bo 8. septembra na velesejmu v Ljubljani. Tekmovalci se bo v 6. skupinah: Diatonična harmonika; kromatična harmonika; mladinsko tekmovanje za tekmovalce do 12. leta starosti; tekmovalci - profesionalni, proizvajalci in

trgovci harmonik; ansambl; tekmovanje za prehodni pokal in naslov jugoslovenskega prvaka za leto 1934/35. Za dobre tekmovalce vsake skupine so predvidene lepe nagrade, kolajne ali diplome. Tekmovanja se zamorce udeležiti vsak harmonikar iz Jugoslavije. Vsi zainteresirani naj se čim preje prijavijo v dopisnico uradu velesejma v Ljubljani.

Angleško sredozemsko brodovje v naših vodah. Tudi letos prispe v naše vode angleško sredozemsko brodovje, in sicer 28. t. m. Angleške vojne ladje bodo zasidrane v skupinah tako, da bosta pred vsakim pristaniščem dve ali tri.

Tovarna wagonov v Brodu odpušča delavce. Tovarna wagonov, strojev in mostov v Slovenskem Brodu je zadnje čase odpustila 250 delavcev, tako da jih je zaposlenih samo še 50. Zaenkrat ni nobenih izgledov, da bi mogla tovarna v gotovem času zaposlieti več delavcev.

Izlet v Rogasko Slatino bo v sredo 15. t. m. z odhodom iz Ljubljane ob 6.50. Cena izleta (prehrana in vožnja) je 88 Din. Človek samevoženje pa 45 Din za osebo. Prijavite se takoj pri »Putniku« v Ljubljani.

7.245.000 Din za javna dela. Včeraj so imeli v Zagrebu sejti vseh odsekov mestnega načelstva in določili program javnih del v avgustu v okviru proračunskega določila. Za javna dela v avgustu je bil določen znesek 7.245.000 Din.

Filmska komedija, ki se odigra v Dubrovniku, saj je znani pianist Boris Ignatijev napisal filmsko komedijo v štirih dejanjih, ki se odigra v Dubrovniku. Domenit se je z režiserjem Patričem film, da mu bo napisal scenarij za zgodnji film o njegovem komediji.

RESTAVRACIJA »ZVEZDA«
DANES ZVEČER
KONCERT — PLES

Slovenci v Ameriki. V Forest City se je smrtno ponesrečil Josip Cerovšek, star 53 let. Zapusča ženo, sina, mater, brate in sestre. V istem kraju je v rudniku električni tok ubil Franca Tomažina, ki zapusča ženo in pet otrok. V Clevelandu je umrl Anton Abram, star 21 let rojen v Ameriki. V Chicago je umrl Anton Erčuli, star 60 let, doma iz Dobrega polja pri Velikih Laščah. V naseljini Witt, III. je umrla Frančiška Kokalj. V Parkhulu je umrl Anton Cug, star 54 let, doma s Planine pri Raketu. V Ameriki je bival 30 let. V Aurora je utonil znani slovenski družbeni Gašperja Ahačiča 15letni sin Ralf.

Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo spremileno vreme. Včeraj je nekoliko deževalo v Ljubljani in Mariboru. Najvišja temperatura je znašala v Skoplju 32, v Splitu 30.1, v Sarajevu 29, v Zagrebu in Beogradu 28, v Ljubljani 27.6, v Mariboru 24.5. Davi je kazal barometr v Ljubljani 557.5 temperatura je znašala 15.4.

Tihotapstvo našega denarja na Reko. Oblasti na Sušaku so prisile na sled tihotapstvu našega denarja na Reko. V Crkvenici je bil aretriran pristaniški delavec Roman Šurič, ki je hotel prenesti čez mejo 100.000 Din. Oblasti so denar zaplenile, tihotapca pa zaprle.

Nove sleparje lažnega grofa Pielič. S parničkom »Kralj Aleksander« je prispolil v ponedeljek v Split neka ugledna družina iz Rotterdamma. V Splitu se je zanimala za grofa Pielič Ine. Čigar pravo ime je Maratovič in ki je znan kot tat, ki je ukradel zagrebški diptihon. Ljudje so bili že danovo pozabili na tega pustolovca. Nizozemska družina ni imela niti pojma o njegovi preteklosti. Pustolovec je bil nedavno v Rotterdamu, kjer se je predstavil kot najbogatejši Dalmatinec. Kazal je fotografijo njegove ogromne palače na spliteki obali in mnogo svojih vil v Dalmaciji in staj s čisto krvnimi konji itd. V Rotterdamu je občeval v najboljši družbi. Rodbina, ki je prispolila v Split iz Rotterdamma, je tudi ena od njegovih žrtvami. Dalj je je fotografijo dozdevne svoje palače, ki je pa v resnici rekonstrukcija. Dioklecijanova palača po Hebrard-Zeljiju. Nizozemska rodinka je prišla obiskat dozdevnega grofa in je bila svedka neprizetno presečenemu, ko so ji povedali, da je nasedla premremenemu pustolovcu.

Iz Ljubljane

Iz Gradišča. Letos grade na Mirju, kjer je bilo prejšnja leta najvišje gradbeno gibanje, štiri vite, dve ob Gradaščici, kar smo že poročali, in eno na vogatu Verstovškove v Langusove ulici. Zgradba je enonadstropna, župan na streho, zdaj jo omekajo znotraj. Gradi zidarska zadruga dr. Papež. Posebnost je visokoprična hiša ob Marmontovi ulici, ki je bila že lani pod streho in je že uporabna za stanovanje. Zgrajena je iz votle opeke, zunanjé zidovje pa zdaj že oblagajo z lesom, da bo hiša navidez lezena. Zidarska dela opravlja stavnik Gabrijelčič, tesarska pa tesarski mojster Oblak iz Skofje Loke. Onkrat Tržaške ceste, v Glinški ulici, grade zdaj dve vite. Ena, ki jo gradi podjetje Živec, je že pod streho in bodo zidarska dela končana do jeseni. Grade za Šivicu. Pri železnicu so pa te dni začeli betonirati temelje za epo vilu. Gradi zase stavniki Žigon.

Iz Higieni v Ljubljani. V zadnjem času se je v našem mestu spet razplasala navada, da stranke izoblažajo perilo na ulično stran in dobi tujev vtis, da je prišel na deželo. Prav tako se često dogaja, da trgovci, pri tudi stranke, ki snajajo svoje prostore izstavljajo prah kar na cesto, ne menijo se za ljudi, ki hodijo po hodniku. Mestni fizikal se je tozadovno obrnil na policijo, ki bo vsak tak prestopnik kaznovala po č. 66 mestnega cestnega reda.

Tečaj o kopunjenu predi društvo »Živalca« na praznik dne 15. t. m. v vrtnem salonu restavracije »Pri šestici« na Tyrševe cesti št. 8. Tečaj je brezplačen in se ga lahko udeleži vsakdo. Začetek ob 9. uri dopoldne. »O gospodarskem pomenu kopunjene perutnine« bo govoril živ. ref. kr. banske uprave inž. Wenko. Nato se bo praktično izvajalo kopunjenje ali rezanje petelinčkov. Reja kopunov, ki je bila nekdaj v naših krajih zelo v navadi, se je leto za letom opuščala. V zadnjem času pa se je poživilo zanimanje za tovrstno blago. Društvo »Živalca«, ki združuje naše perutninjarje, želi, da se nekdaj tako očetova reja kopunov spet pozivi in zato namerava tudi v drugih krajih prirediti enodnevne tečaje o kopunjenu. Vabilo tedaj društvene člane in vse one, ki se zanimajo za rejo kopunov, da se udeležijo tega sestanka.

lj. Društvo »Živalac« predrije za svoje ljubljanske člane in okoličane popoldanski izlet v Vevče, kjer se sestanemo v gostilni »Kuharja«. Pri popoldanski južini in večerji se bodo servirali udeležencem očrti piščanci in tudi začiščno mese, pripravljeno na razne načine. Izlet je v pojedine se udeležijo lahko tudi nečlani, sponh vsekaj ljubitelj mačil živali, zlasti še očrti piščanci in počitnih zavijk. Kdor bi sicer namerava udeležiti izleta, naj sporoči društvi »Živalac« na Tyrševe cesti 8 v vplača 20 Din za jedačo in pijačo.

lj. Prijet neznanec. Po štiski je kolovrat včeraj neki mladenič, oblečen v počasne modne halče, pisano srce, masten telovnik in črno kratko zimsko suknjo z modno obrabljenim kožnatim ovratnikom. Fant, star okoli 20 let, je bil bos, na glavi pa je nosil slaminik. Ko ga je stražnik prijet, ni nujes edgovoril. Na policiji so ga hoteli zasiljati, pa se je izkazalo, da je gluhenem in vrh tega še nepisnik. Pri sebi bi imel nujes kar bi se dalo sklepati, odkod je neznanec. Kdor bi o njem kaj vedel, naj javi to policijski upravi.

lj. Očala, daljnogled, barometri, fotoaparati itd. najugodnejši nakup pri Fr. P. Zajcu, izpršanem optiku. Ljubljana Št. tr. 9. Cenik brezplačno.

Iz Maribora

Izredno velik naval na Mariborski teden. Prvi kakor tudi drugi in tretji dan je bil obisk Mariborskoga tedna nepriznani. K temu je zlasti prišlo, da je znamenito lepo vreme in pa dobro organizirani aranžman te velike kulturno gospodarske prireditve. V soboto sta si med številnimi odličnimi gosti ogledala zanimive razstave ban g. dr. Marušič in pa ravnatelj Ljubljanskega velesejma g. dr. Dular, ki sta se nad vse laskavo izrazila, o tej posreči prireditvi. V soboto zvezcer se je ustavil v Mariboru poseben vlak, ki vozi Dunajčane na naš Jadran. Ob tej prilikli je obiskalo razstavisko 1000 Dunajčanov, ki bodo prav gotovo odnesli kar najlepše vtise, ki pa jih bodo izpopolnili z onimi z Jadranom. V nedeljo pa je prispol v Maribor minister za sume in rudnik dr. Ljubljanski, ki si je v spremljaju načrta. Podobno je bil obiskalo razstavisko 1000 dunajčanov, ki so bili v drugih posebnostih prireditve. Sloves Mariborskoga tedna je privabil v nedeljo tudi preko 1000 Gradčanov, ki bodo, kakor so zatrjevali, pritegnili še mnogo Avstrijev na Mariborskem tednu. Prav tako so si ogledali vse razstave Cehi in Madžari, ki so pohiteli v velikem številu v naš obmежni Maribor. Obisk je, kar je rečeno, nad vse sijajan, saj je bilo do slej na Mariborskem tednu že okrog 15.000 ljudi. Prve tri dni je bila 12.000 posetnikov, samo v nedeljo pa 8500! Te številke so kaj zgornej! Največji naval je vnedno zvezcer, ko drvi vse mlado in staro na zavabišče, ki nudi letos izredno mnogo prilagoditev.

Stanje brezposelnosti v Juliju. Pri javni borbi dela podružnic v Mariboru se je prijavilo na novo 334 brezposelnih delavcev in 297 žensk. Posredovanih v delo je bilo tekom meseca 43 moških in 110 žensk skupno 153 brezposelnih. Odpodobno je v mesecu juliju 301 moških in 114 žensk. Stanje brezposelnih koncem meseca julija je sledete: moških 756 žensk 248 torej skupno 1004 brezposelnih. Podpore so se izplačale 248 delavcem v skupnem znesku 28.766.25 Din. Stanje brezposelnosti je ostalo približno na isti višini kot meseca junija. Isto se vzroči z znanjem nemščine in francosčine, strojno pletljivo in 1 frizerko za Sarajevo, damskega krojača, 1 nožarja, 1 lesosrutarja in živelnika iz kovaškega obrta.

Oj ta neščena ljubezen. V nedeljo je bilo v neki gostilni na Pobrežju prav fletno, saj so bili tam zbrani sami mladi pari, ki so se ob zvoki pritetne godbe navdušeno in ogrevito vrteli. Središče vsega je pa bila 18-letna delavka Marija K., katere lepotu je fant kralj zaslepljal. Ali tam je bil tudi njen izvoljenec, katemu pa ljubeznivost tekmevec kar ni bila več. Hotel se je mladi Mariji maščevali in se je zabaval z drugimi dekle. Toda to je bil ogenj v strelji. Marija si je v obupu priskrbela v kuhinji ocetne kislino, katero je ne dušek izplila. Posledice niso izostale. Mladenačka se je v silnih krilih zvijala in so morali resljavo prepeljati v bolničko, kjer so ji soralji želodec.

Mariob pričakan odličnega gostja. Kakor smo že poročali bodo blagoslovili v nedeljo 12. t. m. temeljni kamen pravodarske cerkve v Jugoslavenskem trgu v Mar

Ponson du Terrail: 91
Lepa židovka

Roman

— Gospoda, odveč bi bilo nadaljevati pot — je dejal Vergniaud, stopivši prišlečem naproti.

— Zakaj? — je vprašal Raoul.

Kar se je začul krik:

— Moj stric! Moj stric!

In Sar se je vrgla v naročje starega Samuela.

— Drago dete! Moja ljubljena Sara! — je zajecjal starec ves srečen.

— Torej ste svobodni! Moja molitev je bila vendar le uslušana.

Po teh besedah se je začul globok vzdih in grof de Coarasse je omahnil svojima prijateljem v naročje.

— Kaj je našemu prijatelju? — je vprašal Clodian.

Omedleva, — je odgovoril Jean de Cadillac.

— In tu je vzrok njegove omedlevice, — je pripomnila Sara in potegnila za roko naprej gospodično de Saint-Hermine.

— Gospodična de Saint-Hermine! — je vzdiknil Clodian.

Coarasse se je takoj zopet zavedel.

— Ah! — je vzdiknil, — omedlevca od radosti ne more dolgo trajati. Gospodična, imenujte mi svojega osvoboditelja! Rad bi ga objel kot brata in mu položil k nogam svoje življenje. Zdaj prijatelji, vam pa prisegam, da sem ozdravljen.

— Gospod grof, — je dejala gospodična de Saint-Hermine povesenih oči, — slišala sem vaše pogumne besede, ki ste jih pravkar izgovorili ...

— In?

— Če me ni dal vam že moj ubogi oče, vam ponavljam vpričo vseh, ki naču tu slišijo pred bogom, ki je naklonil najini svobodi, da sprejmite za dnužico življenja mlado dekle, ki vas smatra za najpogumnejšega in najbolj značajnega plemiča na svetu.

— Hvala, hvala! — je marmiral Coarasse ves iz sebe od sreče.

Potem je pa pokleknil, prikel nežno ročico, ki mu jo je podalo dekle, in jo vroče poljubil.

— Gospa grofica de Coarasse, — je dejal, — prav ste storili, da niste dvomili o meni, kajti resnično vam povem, da bi bil obležal ubit, ali pa bi vas bil osvobodil.

— Pozor! — je vzdiknil naenkrat Jean de Cadillac.

— Kaj je? — je vprašal Raoul.

— Pol stotnije vojakov se bliža ulici de l'Intendance. Nemudoma moramo odtod.

— Odškod prihajajo vojaki?

— Iz Chateau-Trompette.

— Kaj početi?

— Pognati to sodno v beg! — je zaklical Coarasse srdito.

— Le počasi, — je odgovoril Jean de Cadillac.

— Kaj se bojite? — je vprašal Coarasse.

— Bal da bi se? — je ponovil Jean de Cadillac smeje. — Jaz, ki sem vas osvobodil iz trdnjave Ha, pa naj bi se bal! Jean de Cadillac se nikoli ne boji. Kai takega svet še ni slišal.

— Moister Jean, tu ne gre nisi za smeh, nisi za govorce, — je pripomnil Raoul. — Blizajo se vojaki, mi pa tu po nepotrebnom tratimo čas.

— Saj se moram srejeti, ko slišim, da se bojam. Cujte torej. Postavite dame v sredino in brž krenimo po tej ulici.

— Kam pa naj zavijemo?

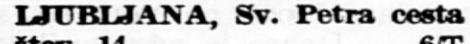
— Na levo in glejte, da pride do ulice du Loup, če le mogoče. Jaz pa ta čas po možnosti zadržim vojake.

— Kdaj pridez za nam?

PUMPARCE

modne hlače, najboljši nakup.

A. PREISKER,
LJUBLJANA, Sv. Petra cesta
št. 14. 6/T

Lepe in trpežne čevlje

ter hitro in dobro popravilo le

pri

Gašparič,
MARIBOR, Otočna 6.

MORSKE RIBE

Dnevno sveže pošiljke. Danes in v petek velika izbira finih rib, pripravljenih na razne načine, kakor tudi izbor drugih jedil; piščanci in duveč. — Cene znižane. Vina pravvrstna, posebno špecialni viški opolo.

OPERNA KLET, Gledališka ulica št. 2
MAGDA LOZIC

PLISE za volane v različnih gubah.
 SPECIELNI ENTEL oblek, volan, šalov i. t. d.
 AZUBIRANJE, entel vložkov in čipk.
 PREDTISKANJE, VEZENJE MONOGRAMOV, zaves, perla.

Hitro, fino in poceni izvrši

Matek & Mikeš, Ljubljana?
 poleg hotela Štrukelj

Rusi so se utrdili proti Japoncem

Blücher ima na razpolago nad 2000 tankov in 2500 letal

Čas dela za Ruse

— Takoj!
 — In kako pridemo tja?
 — Samuel vas povede. — je odgovoril Jean de Cadillac.
 Ne da bi se dalje zadrževal, je vzel poglavar banditov s seboj osem mož in jo ubral vojakom nasproti.

— Kaj neki namerava ta dečko? — je vzdiknil Vergniaud. — Saj se vojaki od one strani baš bližajo.

Guadet mu ni odgovoril.

Zrl je samo otočno za Saro, ki je odhajala z Gaskonci. Toda v trenutku, ko bi moral odhajati prispeti na vogal ulice in izginiti izpred njegovih oči, se je Samuelova nečakinja obrnila in mu smerila pomahala z roko v slovo.

Ta čas se je pojavil pogumni Jean de Cadillac s svojimi osmimi možmi blisk pred četo provencalskega polka in presenečeni vojaki so klub povelenju pozabili pomeriti s puškami.

Zaman je častnik zapovedal, naj strelijo.

— Motijo se, če mislimo, da bomo čakali na njihove krogle. — je zanimal Jean de Cadillac.

In zavil je s svojimi tovariši v prazno ulico.

— Za njimi! — se je začulo novo povelenje presenečenega častnika.

— Saj to sem baš hotel, — je zanimal Jean de Cadillac sam pri sebi.

Tako bodo naši vsaj lahko mirno odšli po drugi strani.

Obrnil se je k svojim spremjevalcem, rekoč:

— Fantje, čaka nas prijeten izp Hod po bordeauxkih ulicah s temi prijaznimi vojaki.

— Po kateri ulici pa krenemo naprej?

— Po ulici des Lauriers, — je odgovoril še vedno bežeči Jean de Cadillac.

— A potem?

— Potem vedno po prvi ulici, ki bi nas privedla po tej strani čim prej v ulico du Loup.

Zadaj so se zaslili koraki in glasovi za njimi hitečih vojakov. Poglavar banditov je imel s svojim naklepom srečo. Vojaki so jih jeli zasledovali po ulicah, koder jih je vodila pot, ne da bi sluhili, da so jim v drugo smer ušli tiste noči iz ječe osvobojeni jetniki.

Kmalu je prispel Jean de Cadillac s svojimi pajdaši k Raoulu in njegovim prijateljem, ki so ga čakali v ulici du Loup.

— Časa imamo malo, gospodje, — je dejal. — Za kapucinsko cerkvijo stoji varna hiša, kamor moramo nemudoma oditi.

— Ali ostanemo tam dolgo? — je vprašal Agnenac.

— Dokler ne bo vse pozabileno.

— je odgovoril Raoul.

— Štire možje iz moje čete bodo stali noči in dan blizu hiše na strazi, — je dejal Jean de Cadillac, — in ti vas obveste, čim bi vam pretila nevarnost.

— Dobro torej! Naprej!

Znova so krenili na pot in še vedno so slišali za seboj korake vojakov. Jean de Cadillac je poslal naprej nekaj svojih pajdašev in tako so srečno prišli skozi nekaj ulic, dokler niso končno dospeli v ozko ulico Mancouyade, kjer ni bilo skoraj nobenega človeka.

Kar se je Jean de Cadillac ustavil, rekoč:

— Nasle korake slišim. Zakaj neki se moji fantje tako hitro vračajo?

— So že tu, — je pripomnil Galaor de Casterac.

— Kapitan! — je vzdiknil tisti hip prvi prišlec. — Nazaj! Pot so nam začastili.

— Nero, — je zagodnjal poglavarski banditov nanje.

GOSPODINCA

ki ima veselje do godbe in petja, naj pošije sliko; dobi službo. — Epiph Mate, Fara pri Kočevju. 2499

DVOSOBNO STANOVANJE

v mestu isče miren zakonski par brez otrok. Vselitev 1. septembra ali oktobra. — Ponudba na upravo »Slov. Naroda« pod Zanesljiv pličnik 2498c.

ZA 550.- DIN PRODAM

novo omaro, kompl. posteljo, nočno omarico in mizo. — Mizarstvo, Sodarska 2 (nad sv. Florjanom). 2505

Najboljšo jedajo in pijačo

ter solidno postrežbo dobite pri

,Vlahovič“

J. KOLARIČ,
 MARIBOR, Aleksandrova 38

POPOLNOMA NOVO HIŠO

ugodno prodam. — Pojasnila: G-vekar, vas Dragočajna, pošt. Smlednik.

NAJNOVEJSI RAZMNOZEVNI VALNI APARAT

je združeni Ciklostil-sapirograf, ki se dobi za 650 Din pri Viršček Andreju, Novo mesto. 2508

NAJBOLJSE STAJERSKO VINO ZOPET PO DIN 10.—!

V inarni Briski — palača Grafike — se dobre najboljše stajerske vina in cviček iz Gadove peči!

LEPO OPREMLJENO SOBO

s posebnim vhodom, v centru, z 1 ali 2 posteljama oddam boljšemu gospodu. — Naslov v upravi »Slov. Naroda«. 2515

PRENOČIŠČE Z GOSTILNO

s hišo v Zagrebu prodam za 625.000 Din. — Poslovница Pavlekočić, Zagreb, Ilica 144.

GOSTILNO

z več sobami in vrtom — eno, dvo, tri in štirisobno lepo stanovanje, veliki prostori za vinske kleti, avto-garaže, delavnice i. t. d., poleg remize takoj oddam. — Poizve se: Dolenjska cesta 12. 2500

Čeprav proglaša nemška propaganda Sovjetsko Rusijo za gnezdo komunistične epidemije in čeprav poziva na novo križarsko vojno v obrambo zgodnjih civilizacij, vendar kaže večje simpatije za Ruse, kadar se mora odločiti za nje ali za Japonce. To se vidi zlasti pri nemških vojaških strokovnjakih, ki se morajo strogo držati načela nemške propagande, posebno kadar gre za zunanje zadeve. Nemški vojaki je prepričan, da je rdeča armada močnejša od japonske celo v tako neugodnem položaju, kakor je na Daljnem vzhodu, kjer je zelo malo komunikacij. Ne moremo si misliti, da bi hotel nemški vojaški strokovnjak vzpostavil sovjetski generalni štab k nepremišljenemu koraku, ki nanj Japonci nestrpočajo.

»Deutscher Wehr« ima na Dalnjem vzhodu svoje posebne dopisnike, ki se imenujejo »Times« iz Rige in »Pravda« iz Samare proti Karinski preurejena tako, da lahko vozijo po njej tudi težki stroji tipa »Džerdžinski«. Da si zagotovi varnost prevoza, je bil urejen nov signalni sistem od Omska do Novosibirške. V okolici Vladivostoka so zgradili Rusi celo železniško omrežje. Od sibirske magistrale so zgradili proti jugu več stranskih prog do Mongolije.

Glede prehrane je urejeno vse tako, da bi jo imela sovjetska armada dovolj na Dalnjem vzhodu samem. Kmetovalci uživajo tam izjemne davčne olajšave in podporo. Nova industrijska podjetja se ustanavljajo ob Bajkalskem jezeru in ob reki Burej.

Lani je štela sovjetska daljnovežna armada generala Blücherja 10 divizijs, zdaj pa jih ima že 13. Jedro tvori 7 divizij vzhodno od Bajkalskega jezera in posebne udarne čete okrog Cite med Vladivostokom in Habarovskom, so se tri divizije. V Mongoliji je bila po ruskem vzorcu organizirana konjenička divizija, ki bi po potrebi sodelovala z rdečo armado. Poleg te je v Mongoliji še posebna divizija GPU in še ena konjenička divizija. Dopisnik »Deutsche Wehr« meni, da imajo Rusi na Dalnjem vzhodu 170.000 mož brojčano armado.

Nemški vojaški strokovnjak kar ne more prehvaliti tehnične opreme rdeče armade, ki v tem pogledu daleč prekaša japonsko. Blücher ima na razpolago nad 2000 tankov in 2500 letal. Četudi bi bila samo polovica teh tankov in letal na mestu, bi moral J